

Kölgə iqtisadiyyatı ilə mübarizədə auditin rolu

**13 sentyabr 2019-cu il
Bakı, Azərbaycan**

İlqar Vəliyev, İdarəedici Partnyor, EY Azərbaycan

Xanımlar və cənablar, hörmətli konfrans iştirakçıları!

İlk öncə Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatasına, Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə və Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqına belə yüksək səviyyəli tədbirdə çıxış etmək imkanının verilməsinə görə dərin təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Çıxış etmiş məruzəçilər tərəfindən tamamilə düzgün göstərildiyi kimi, kölgə iqtisadiyyatı dünyanın bir çox inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyatları üçün mühüm problemdir. Azərbaycan Respublikası da istisna deyil. Kölgə iqtisadiyyatı iqtisadi artıma mane olur, hökumət qurumlarını zəiflədir, insan inkişafına mənfi təsir göstərir və hər hansı iqtisadi inkişafın dayanıqlığını ciddi sual altına qoyur.

Son bir neçə il ərzində Azərbaycan hökuməti kölgə iqtisadiyyatına qarşı yönəlmiş bir sıra ciddi təşəbbüslərə başlamışdır. Bunlara hesabatçılığın və şəffaflığın yaxşılaşdırılması, nağd əməliyyatların nəzərəcarpacaq dərəcədə azaldılması, çirkin pulları yuyulmasına qarşı daha güclü tədbirlərin görülməsi daxildir. Eyni zamanda Vergilər Nazirliyi vergi qaydalarının sadələşdirilməsinə, vergi inzibətçiliğinin daha ədalətli və aydın olmasına, müəssisələrə vergi yükünün azaldılmasına yönəlmiş bir sıra islahatlara başlamışdır. Bütün bu tədbirlər müəssisələrin kölgə sövdələşmələrinə qoşulmaq meyllərini aradan qaldıracaqdır. Biz bu cür tədbirləri alqışlayır və inanırıq ki, bunlar artıq iqtisadiyyata müsbət təsir göstərir.

Sualım budur ki, biz audit peşəsinin təmsilçiləri olaraq kölgə iqtisadiyyatına qarşı bu mübarizədə nə edə bilərik? Audit müxtəlif maraqlı tərəflərə müəssisələrin daha şəffaf olmasına necə kömək edə bilər?

Əvvəla, audit şirkətləri müştərilərin qəbulu qaydalarına qəti və ciddi şəkildə riayət etməlidirlər. Vergidən yayınma və müxtəlif kölgə təcrübələri ilə məşğul olan müəssisələr audit müştəriləri kimi qəbul edilməməlidir.

Qanunsuz hərəklətlərin və əməliyyatların aşkar edilməsini və bildirilməsini hədəfləyən bir sıra audit standartları və tətbiqetmə qaydaları mövcuddur. Auditorlar öz işlərində bunlara ciddi şəkildə əməl etməlidirlər. Bu məqsədlə auditor və müştərinin audit komitəsi arasında aşkar edilmiş hər hansı bir problemi həll etmək üçün vaxtında və açıq əlaqə qurulmalıdır.

Azərbaycanda auditor peşəsi ciddi inkişaf mərhələsindədir. Biz, beynəlxalq audit şirkətləri, yerli audit firmalarının təlimləndirilməsi, işlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və beynəlxalq standart və təcrübələrə riayət etmələrinə kömək etmək üçün məsuliyyət daşıyıyıq. Mütəmadi təlimlər, seminarlar və məşğələlər bu məqsədə çatmaq üçün çox faydalı bir vasitədir.

Bunlar audit peşəsinin kölgə iqtisadiyyatına qarşı mübarizədə nə edə biləcəyi barədə yalnız bir neçə fikirdir. İnanıram ki, cəmiyyət qarşısında etik öhdəliyimiz Azərbaycana şəffaf, ədalətli və sağlam iş mühitini inkişaf etdirmək üçün seçdiyi yolda dəstəkçi olmaqdır.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm!